

Datum 2024-04-12

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A041.461/2024

Saknr 000

Polismyndigheten

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.hc@regeringskansliet.se

Er referens S2024/00085

Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus (SOU 2023:62)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag men lämnar synpunkter enligt nedan.

Polismyndighetens synpunkter

Kapitel 14, Förslag för att stärka förutsättningarna för narkotikaförebyggande arbete

Polismyndigheten ser positivt på förslaget att stärka förutsättningarna för det narkotikaförebyggande arbetet och delar utredningens bedömning att en ökad samordning av det förebyggande arbetet är nödvändig för att uppnå goda resultat.

Liksom utredningen anser Polismyndigheten att det krävs ytterligare kunskapsuppbyggnad inom det narkotikaförebyggande området för att säkerställa att de åtgärder som vidtas verkligen är effektiva. Som exempel kan nämnas att flera kommuner idag mäter förekomsten av olika narkotikapreparat i avloppsvattnet. Om den informationen samordnades nationellt skulle det förbättra övervakningen av narkotikamarknadens storlek och utveckling vilket skulle ge bättre förutsättningar för ändamålsenliga insatser.

Kapitel 18, Att säkra grundläggande data om läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) på nationell nivå

Preparaten metadon samt buprenorfin används inom LARO men är också vanligt förekommande på den illegala marknaden och är upphov till narkotikarelaterade dödsfall. Polismyndigheten anser att det krävs mer kunskap om hur dessa preparat kommer i orätta händer och välkomnar därför

utredningens förslag om att göra det enklare att identifiera vilka patienter som ordineras LARO samt vilka läkemedel som används.

Kapitel 20, Hantering av naloxon och andra opioidantagonister utanför hälso- och sjukvården

Polismyndigheten har inga invändningar mot förslaget att bl.a. polisanställda ska ges möjlighet att hantera opioidantagonister under vissa förutsättningar. Det är dock viktigt att betona att den möjligheten inte får medföra att myndigheten förväntas hantera sådana sjukvårdsinsatser som idag utförs av ambulanspersonal eller förvara narkotikapåverkade personer i polisarrest i en ökad omfattning. Det finns endast begränsade möjligheter att bereda intagna vård i en polisarrest och personer som t.ex. omhändertagits med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. bör som utgångspunkt beredas vård inom hälso- och sjukvården för att minimera risken för medicinska olycksfall.

Kapitel 22, Vård, stöd och andra insatser för personer som begått brott eller vårdas utan samtycke

Polismyndigheten avstyrker utredningens förslag om att ge myndigheten i uppdrag att se över tillämpningen av rapportteftergift vid misstanke om bruk och innehav för eget bruk av narkotika. Kommittédirektivet omfattar inte tillämpningen av bestämmelsen om rapportteftergift, straffrättslig lagstiftning eller lagstiftning om förundersökning och åtal. Direktiven omfattar inte heller att se över påföljderna för personer som lagförs för eget bruk eller innehav för eget bruk av narkotika. Effekten av rapportteftergift blir i praktiken straffbefrielse. Polismyndigheten anser därför att underlag för ställningstaganden om t.ex. en utökad användning av bestämmelsen om rapportteftergift inte bör tas fram utanför ramarna för en närmare utredning av de straffrättsliga och straffprocessuella effekterna.

Myndigheten ser också att utredningens förslag skulle medföra en risk att vissa personer återkommande meddelas rapportteftergift utan att de därefter medverkar i de vård- och stödinsatser som varit en förutsättning för eftergiften. Risken är att dessa personer då inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning av samhället och därmed inte får det stöd som de behöver.

Kapitel 24, Ett nationellt program för att minska dödsfall till följd av narkotika- och läkemedelsförgiftningar

Polismyndigheten ser positivt på förslaget om ett nationellt program för att minska antalet dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar men föreslår att programmet också bör innehålla ett delområde som avser tillgänglighetsbegränsningar. För att minska narkotikans skadeverkningar i

samhället är det viktigt att Sverige bidrar till att minska den globala tillgängligheten av narkotika. Genom en ökad samverkan med industribolag som tillverkar kemikalier, som kan utgöra en potentiell komponent vid narkotikaframställning, kan spridningen av dessa substanser t.ex. förhindras eller begränsas. Tillgänglighetsbegränsande åtgärder är särskilt viktiga när nya substanser når marknaden eftersom de snabbt kan medföra en ökning av antalet narkotikarelaterade dödsfall.

Utvecklingen inom narkotikaområdet går fort och det är därför angeläget att regeringen och andra relevanta aktörer har aktuell information om pågående trender. Polismyndigheten anser därför att det bör övervägas om den rapportering av utvecklingen som föreslås ske årligen, som en del i uppföljningen av det nationella programmet, bör genomföras med ett kortare intervall.

Yttrandet har beslutats av juristen Tony Back efter föredragning av juristen Gabriel Eriksson. Rättschefen Gunilla Hedwall har deltagit vid den slutliga handläggningen. Rikspolischefen Petra Lundh har informerats om yttrandet.

POLISMYNDIGHETEN

Tony Back

Gabriel Eriksson

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli